

ARCHIEF: MAATREGELEN VOOR CONTACTEN VAN EEN PERSOON MET COVID-19

Versie 31 december 2020

De ontwikkeling van procedures wordt door Sciensano gecoördineerd op verzoek van de bevoegde autoriteiten op het gebied van preventie, gezondheidszorg, bestrijding van infectieziekten en risico-/crisisbeheer. Deze procedures worden in de loop van de tijd bepaald en aangepast in functie van de evolutie van de epidemie, de wetenschappelijke kennis en ontdekkingen, de mening van experts en de wetenschappelijke wereld, en de beschikbare middelen. De richtlijnen vervat in deze procedures moeten zo goed mogelijk worden uitgevoerd in functie van de plaatselijke beperkingen.

Een samenvatting van de actuele wetenschappelijke kennis is beschikbaar in een "fact sheet" die u hier kan vinden:

https://covid-19.sciensano.be/sites/default/files/Covid19/COVID-19_fact_sheet_ENG.pdf

Belangrijkste wijzigingen:

Wijziging procedures voor terugkerende reizigers (31 dec)

Quarantaine voor reizigers (terugkerend) uit rode zones onafhankelijk van zelfbeoordelingsformulier (18 dec)

Vanaf 23/11/2020, hernemen van het testen van asymptomatische hoog-risico en van reizigers die terugkeren uit rode zones (ingedeeld als hoog-risico door het zelfbeoordelingsformulier). De quarantaine duurt maximum 10 dagen en de test gebeurt ten vroegste op dag 7 (voor iedereen)

Het dragen van een mondmasker werd in rekening gebracht om het onderscheid te maken tussen een hoog-risico en een laag-risico contact (1 oktober)

Aanpassing van de duur van de quarantaine en het tijdstip van testen (1 oktober)

Aanpassing van de maatregelen voor reizigers (1 oktober)

Aanpassing van de definitie en maatregelen voor kinderen van 3 tot 6 jaar (14 augustus)

Toevoegen van reizigers uit rode zones EN oranje zones als hoog-risico contacten (16 juli)

Aanpassing van de definitie en maatregelen voor kinderen jonger dan 3 jaar (8 juli)

Aanpassing testing strategie contacten (23 juni)

INHOUDSOPGAVE

1. Definitie van een contactpersoon	2
1.1 Wat is een contactpersoon	2
1.2 Classificatie van contacten	2
2. Maatregelen.....	4
2.1 Nauwe contacten	4
2.2 Laag risico contacten.....	6
2.3 Samenvattende Tabel.....	7
3. Test en quarantaine flowchart	8

1. Definitie van een contactpersoon

1.1 WAT IS EEN CONTACTPERSOON

Een contactpersoon is elke persoon die contact heeft gehad met een bevestigd COVID-19 geval binnen een tijdspanne van 2 dagen voor het begin van de symptomen tot het einde van de besmettelijkheidsperiode van het geval (over het algemeen 7 dagen na het begin van de symptomen, of langer als de symptomen aanhouden).

Voor een asymptomatische persoon met een positieve PCR-test wordt een contactpersoon gedefinieerd als iemand die contact heeft gehad met deze persoon binnen een tijdspanne van 2 dagen voordat het staal werd genomen, tot 7 dagen erna.

In sommige gevallen kunnen de maatregelen hieronder al genomen worden voor de contacten van een mogelijk geval van COVID-19, indien er een sterk vermoeden bestaat van COVID-19 op basis van het bestaan van een duidelijke epidemiologische link met een bevestigd geval en/of het vertonen van typische symptomen zoals anosmie.

N.B. Indien een persoon zelf een bevestigd geval van COVID-19 was (PCR+) in de afgelopen 8 weken, wordt deze niet beschouwd als een contactpersoon.

1.2 CLASSIFICATIE VAN CONTACTEN

In functie van het risico op besmetting worden contacten opgedeeld in twee groepen. Omdat het belangrijk is om in deze fase van de epidemie verspreiding van het virus zoveel mogelijk in te dijken (zodat meer mensen op een veilige manier buiten kunnen komen), moeten personen die mogelijk besmettelijk zijn in quarantaine worden geplaatst, ook zonder klachten of in de dagen vooraleer ze klachten vertonen.

Hoog risico contacten of nauwe contacten

Voor de volgende personen wordt het risico op besmetting als “hoog” beschouwd. Deze worden verder in deze richtlijn “nauwe contacten” genoemd:

- Een persoon met een cumulatief contact van minstens 15 minuten binnen een afstand van <1,5 m (“face to face”)¹, bijvoorbeeld in een gesprek, zonder correct gebruik van een mondmasker (**neus en mond volledig bedekkend**) door één van beide personen. Dit omvat, onder andere, huisgenoten, kinderen van dezelfde groep in een residentiele collectiviteit, vrienden met wie men een maaltijd deelde en eventueel naaste burens op het werk.
- Een persoon die direct fysiek contact heeft gehad met een COVID-19 patiënt.
- Een persoon die in direct contact is geweest met excreties of lichaamsvloeistoffen van een COVID-19 patiënt, zoals tijdens het zoenen en mond-op-mond beademing, of contact met braaksel, stoelgang, slijmen, enz..
- Een persoon die door de “Coronalert” applicatie werd geïdentificeerd als een nauw contact.

¹ Indien er een volledige scheiding was door een wand uit plexiglas valt dit niet onder een face to face contact.

- Een persoon die meer dan 15 minuten samen met een COVID-19 patiënt heeft gereisd zelfs als beide personen hierbij een stoffen of chirurgisch mondmasker droegen. Dit betreft eender welk transportmiddel, voor alle personen zittend binnen twee zitplaatsen (in eender welke richting) van de patiënt. In een vliegtuig ook bemanningsleden die dienst doen in de sectie van het vliegtuig waar het geval zat. Indien de ernst van de symptomen of de verplaatsing van de patiënt in het vliegtuig wijst op een mogelijk grotere blootstelling, kunnen passagiers die in hetzelfde compartiment zaten of alle passagiers in het vliegtuig worden beschouwd als hoog risico contacten (beoordeling door de dienst Infectieziektenbestrijding).

Laag risico contacten

Voor de volgende personen wordt het risico op besmetting als “laag” beschouwd:

- Een persoon die meer dan 15 minuten contact heeft gehad met een COVID-19 patiënt op een afstand van <1,5 m (“face to face”), maar waarbij beiden adequaat een mondmasker hebben gebruikt (neus en mond bedekt).
- Een persoon die minder dan 15 minuten contact heeft gehad met een COVID-19 patiënt op een afstand van <1,5 m (“face to face”).
- Een persoon die zich meer dan 15 minuten in dezelfde kamer/gesloten omgeving bevond met een COVID-19 patiënt, maar waarbij een afstand van >1,5 m gerespecteerd werd. Dit omvat, onder andere, mensen die in dezelfde ruimte werken², of samen zaten in een wachtkamer.

Gezondheidspersoneel

- Gezondheidspersoneel aan COVID-19 patiënten en laboratoriummedewerkers die stalen van COVID-gevallen hanteren en daarbij de aanbevolen persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM) dragen (zie aanbevelingen voor het rationeel gebruik van maskers), worden niet beschouwd als contacten. Net als bij de bevolking in het algemeen, geldt voor hen wel een algemene aanbeveling om strikte handhygiëne toe te passen en op afgesloten openbare plaatsen een mondmasker te dragen.
- Gezondheidspersoneel wordt beschouwd als een hoog-risico contact als er tijdens de zorg of het medisch onderzoek van een COVID-19 patiënt een contact binnen een afstand van 1,5 m is geweest, **zonder** gebruik van de aanbevolen persoonlijke beschermingsmiddelen. Met uitzondering van aerosoliserende procedures of langdurige blootstelling aan een bevestigde patiënt zonder masker, wordt het chirurgisch masker als adequaat beschouwd.
- Gezondheidspersoneel die zich in dezelfde kamer bevonden als een COVID-19 patiënt zonder persoonlijke beschermingsmiddelen, maar nooit binnen 1,5 m van de patiënt, worden beschouwd als een contact met een laag risico.

Andere situaties

- Voor **kinderen** (kinderopvang, kleuterschool en basisschool) is de risico-indeling afhankelijk, onder andere, van de leeftijd van het indexgeval. Meer uitleg hierover is te vinden in de kinderprocedure (zie link).

² Behalve de naaste burens, indien geen afstand van 1,5m werd gerespecteerd.

- Een **reiziger** die terugkeert uit een rode zone waar hij of zij meer dan 48 uur heeft verbleven wordt ook als een hoog-risico contact beschouwd, maar volgt een lichtjes verschillende procedure. Zie hiervoor de veelgestelde vragen over COVID-19 en reizen: COVID-19_FAQ_travel_NL.pdf (sciensano.be).

2. Maatregelen

2.1 NAUWE CONTACTEN

De Interministeriële Conferentie Volksgezondheid besliste dat vanaf 23 november asymptomatische hoog-risico contacten en reizigers die terugkeren uit rode zones opnieuw zullen getest worden.

Quarantaine

- De duur van de quarantaine is maximum 10 dagen na het laatste risicovolle contact. Buitengaan is enkel toegestaan voor kleine essentiële aankopen (voeding, apotheek,...), maar enkel indien niemand anders hiervoor kan zorgen en per uitzondering. Hierbij moet een mondkap gedragen worden, de hygiënische maatregelen strikt nageleefd en direct contact met andere mensen vermeden worden. Indien een test, die ten vroegste op dag 7 uitgevoerd wordt, negatief is, kan de quarantaine onmiddellijk beëindigd worden.
- Indien tijdens de quarantaineperiode bij één van de huisgenoten COVID-19 bevestigd wordt³, begint de periode van 10 dagen opnieuw voor de asymptomatische huisgenoten die aan deze nieuwe patiënt werden blootgesteld, vanaf het laatste risicovolle contact.
- Voor personen die een essentieel beroep uitoefenen, zoals zorgverleners, kan werken per hoge uitzondering toegestaan worden indien dit de enige mogelijkheid is om de continuïteit van de zorg/dienst te waarborgen⁴, mits:
 - het dragen van adequate beschermingsmiddelen: een mondkap in textiel voor alle verplaatsingen buitenshuis, dus ook op het werk. Voor zorgverleners moet adequate PBM gebruikt worden volgens de bestaande procedures (minstens chirurgisch masker, vanaf het betreden van de zorginstelling);
 - het naleven van een strikte handhygiëne;
 - een actieve opvolging van de lichaamstemperatuur en mogelijke symptomen van COVID-19;
 - het behoud van een afstand van minstens 1,5 m van collega's;
 - het vermijden van sociale contacten buiten het werk;
 - het niet reizen.
 - deze uitzondering geldt enkel voor preventieve quarantaine, NIET voor isolatie na een positief testresultaat.

³ Kinderen jonger dan 6 jaar die samen leven met een bevestigd geval, worden als een bevestigd geval beschouwd indien ze symptomen ontwikkelen die compatibel zijn met COVID-19, zonder dat een test uitgevoerd dient te worden (zie [procedure voor kinderen](#)).

⁴ Enkel voor personeel dat noodzakelijk is om een minimale basiszorg te kunnen garanderen kan deze uitzondering ingeroepen worden, niet voor ondersteunend personeel zoals kuispersoneel en keukenpersoneel. Voor personeel in ziekenhuizen wordt de beslissing steeds genomen in samenspraak met de directie en de dienst ziekenhuishygiëne, voor gezondheidspersoneel in 1^e lijn dient afgestemd worden met de 1^e lijnszone/wachtkring.

Andere algemene maatregelen

Tijdens de periode van **14 dagen na het laatste hoog-risico contact** (ook al is de quarantaine inmiddels afgelopen) moeten de volgende maatregelen worden genomen:

- Bijzondere aandacht moet worden besteed aan basishygiënemaatregelen (zie [Hygiënerichtlijnen voor hoog-risico contacten](#)).
- Voor alle verplaatsingen buitenshuis moet een mondkap gedragen worden (voor personen > 12 jaar).
- Contacten moeten hun gezondheid zorgvuldig in de gaten houden (zelfcontrole). Als er symptomen optreden, moet de huisarts (telefonisch) worden gecontacteerd om de noodzaak van een test te beoordelen.
- Sociale contacten moeten tijdens de quarantaineperiode volledig worden vermeden en na afloop van de quarantaineperiode zoveel mogelijk beperkt (tot einde van de periode van 14 dagen). Er moet steeds een afstand van 1,5 m worden aangehouden.

Testen

- Alle asymptomatische nauwe contacten (behalve kinderen <6 jaar) dienen getest te worden **op ten vroegste dag 7** na het laatste hoog-risico contact.
 - Als het resultaat **positief** is wordt de thuisisolatie verlengd tot 7 dagen na de afname van de test (of start van symptomen). Het contact wordt een indexgeval en de opsporing van zijn of haar naaste contacten wordt in gang gezet.
 - Indien het resultaat **negatief** is, kan de quarantaine opgeheven worden zodra het testresultaat bekomen wordt (minimum dus 7 dagen na het laatste hoog-risico contact). Aangezien de incubatietijd tot 14 dagen kan oplopen, moeten de algemene maatregelen nog 7 dagen worden gevolgd (zie hierboven).
- **“Dag 0” is steeds de dag van het laatste hoog-risico contact.** Voor personen die onder hetzelfde dak wonen, kan dat laatste hoog-risico contact op verschillende momenten vallen, afhankelijk van het gedrag van het indexgeval. Indien het indexgeval zich niet kan of wil isoleren van zijn huisgenoten (bv. in geval van jonge kinderen), zal het laatste hoog-risico contact pas op het einde van de besmettelijke periode van het indexgeval zijn. Om een langdurige quarantaine en secundaire besmettingen binnen het huishouden te vermijden, is het aan te raden om ook binnen het huishouden de isolatieregels strikt toe te passen, [zie hygiëneadvies voor de patiënt en zijn omgeving](#).
- In geval van symptomen die compatibel zijn met COVID-19 (zie [gevalsdefinitie](#)), wordt het contact een mogelijk geval⁵ en moet hij/zij contact opnemen met zijn of haar huisarts (via de telefoon). Die kan dan vertellen waar hij/zij getest kan worden. Als deze test positief is, wordt deze persoon een bevestigd geval en gaat in isolatie. Als deze test negatief is, blijft de quarantaine verder lopen en kan er alsnog getest worden op dag 7 na het laatste risico contact, met de code ontvangen door het call center.

⁵ Voor kinderen onder de 6 jaar is een test niet altijd nodig (zie de [procedure voor kinderen](#)), maar moet de quarantaine wel altijd worden gerespecteerd.

Administratieve bepalingen

- Hoog-risico contacten (behalve kinderen <6 jaar) zullen via het call center een sms krijgen met een “corona test prescription code”. Met deze code kunnen ze een afspraak vastleggen voor staalname in een test/triagecentrum, ten vroegste op dag 7 na het laatste hoog-risico contact. Hiervoor kunnen ze een online reservatietool gebruiken die ook beschikbaar is via www.mijngezondheid.be. Testresultaten kunnen eveneens teruggevonden worden via dit webportaal.
- Voor de nauwe contacten die in quarantaine moeten blijven kan de arts of het call center een “getuigschrift van quarantaine” afleveren. Het certificaat zal standaard opgesteld worden voor de maximale periode van 10 dagen, maar er zal vermeld worden op welke dag (dag 7) er eventueel een test kan afgenomen worden. Het call center zal dit quarantaine getuigschrift mailen. In sommige gevallen krijgt het contact een sms van het call center met een “quarantaine-code”, waarmee een quarantainecertificaat kan gedownload worden. De code telt 16 karakters, maar is verschillend van de PCR code (die ook 16 karakters telt).
- Indien de persoon kan (tele)werken tijdens de quarantaineperiode is dit toegestaan, maar hij/zij mag zich niet naar zijn werkplek begeven.
- Meer informatie over dit formulier is beschikbaar op de website van het RIZIV: <https://www.riziv.fgov.be/nl/covid19/Paginas/medische-getuigschriften-veranderingen-gedurende-covid19.aspx>

2.2 LAAG RISICO CONTACTEN

Quarantaine

- Quarantaine is niet nodig voor asymptomatische laag risico contacten.
- Wel wordt aanbevolen om de sociale contacten tot een minimum te beperken, met respect van een afstand van 1,5m.

Andere maatregelen

- Er moet extra aandacht besteed worden aan de basis hygiënemaatregelen (zie richtlijn hygiëneadvies voor laag-risico contact).
- Voor alle verplaatsingen buitenshuis moet een mondmasker gedragen worden (voor personen > 12 jaar).

Testen

- Afnames van een test om een infectie uit te sluiten bij asymptomatische personen is niet nodig.
- Bij ontwikkelen van symptomen die compatibel zijn met COVID-19 (zie gevalsdefinitie) wordt de persoon een mogelijk geval en moet er telefonisch contact genomen worden met de huisarts die kan zeggen waar een staalafname kan plaatsvinden.

2.3 SAMENVATTENDE TABEL

	Nauw contact	Laag risico contact	Contact van een contact
Quarantaine	Minstens 7d na het contact indien negatieve test / 10d zonder test	-	-
Test	D7 na contact + Indien symptomen	Indien symptomen optreden	Indien symptomen optreden
Sociale contacten	Vermijden tijdens quarantaine + beperken nadien (tot 14d na contact)	Gedurende 14 dagen beperken	Zoals voor de algemene bevolking
Opvolging gezondheidstoestand	14 dagen	14 dagen	-

ARCHIEF

3. Test en quarantaine flowchart

